

PROFESIJE PRI
UBRZANOM
EKONOMSKOM
RAZVOJU

-
- ▶ Ubrzani razvoj društva karakterišu brze promjene bez agresivnih sukoba. To su periodi relativnog političkog mira, ali ubrzanih socijalnih promjena koje u prvom redu proizlaze iz brzog ekonomskog razvoja. U ovom radu prije svega nas zammaju promjene koje se događaju u profesionalnoj strukturi društva koje karakteriše brzi ekonomski razvoj.

▶ **Ekonomski indikatori razvoja**

- ▶ Nivo ekonomskog razvoja u značajnoj mjeri determinira profesionalnu strukturu datog društva. No, iako je nivo ekonomskog-razvoja osnovna varijabla koja determiniše tu strukturu, možemo pretpostaviti da postoji i niz drugih varijabli koje imaju određeni uticaj na profesionalnu strukturu, kao što su ugled pojedinih profesija ili moć koju profesije imaju u društvu.
- ▶ Struktura zaposlenih po sektorima djelatnosti predstavlja uostalom jednu od osnovnih bazičnih varijabli koje determinišu podjelu društva na predindustrijska na predindustrijska, industrijska i postindustrijska. Pomak od primarnog prema sekundarnom, pa opet prema tercijskom sektoru

-
- ▶ Što se strukture zaposlenosti tiče:
 - ▶ u predindustrijskoj fazi dominiraju poljoprivredni radnici, nekvalifikovani radnici i ribari,
 - ▶ u industrijskoj fazi pofukvalifikovani radnici i inženjeri,
 - ▶ u postindustrijskoj imamo pomak prema radnicima u raznim vrstama usluga i prema istraživanju, obrazovanju, zdravlju i komunikacijama.

▶ Profesionalna struktura u Jugoslaviji

- ▶ Ako sa sektorske pređemo na analizu profesionalne strukture društva, onda dobijamo sliku koja nam govori nešto o kretanju profesionalne strukture ili rastu profesionalnih skupina i zanimanja u funkciji razvoja
- ▶ Nažalost, nekonzistentnost skupljanja podataka naše statistike vrlo otežava kvalitetniju analizu tog rasta. Naime, kategorije praćenja, posebno visokokvalifikovanih skupina toliko su se mijenjale po pojedinim popisima da je detaljnija analiza promjena profesionalnih struktura veoma otežana; ipak smo aproksimacijama došli do nekih osnovnih pokazatelja rasta profesija u nas.

▶ **Rang-lista zanimanja s najvećim indeksom rasta u Jugoslaviji 1953-1971.**

▶ Zanimanja	indeks 1953=100
▶ Ekonomisti	660
▶ Inženjeri	542
▶ Nastavno osoblje	363
▶ Ljekari	360
▶ Pravnici	345
▶ Građevinski radnici	337
▶ Radnici u uslugama	335
▶ Fizičari, hemičari, matemat.	308
▶ Radnici u trgovini	281
▶ Šoferi	271
▶	

▶ Industrijski radnici	187
▶ Rukovodeće osoblje	177
▶ Sveštenstvo	126
▶ Veterinari, agronomi	125
▶ Osoblje zaštite	118
▶ Rudari	111
▶ Bolničarke	110
▶ Umjetnici	108
▶ Komercijalno osoblje	91
▶ Poljoprivredni radnici	72

- ▶ LITERATURA: Šporer Željka (1990): **Sociologija profesija**, Sociološko društvo Hrvatske, str. 79-95

